

บทความพิเศษ

ปั่นบทเรียนให้เพื่อนร่วมทาง (๑)

อนุวัฒน์ ศุภชุติกุล

๖ มีนาคม ๒๕๕๕ (อังคาร)

นกอแอร์ย้ายกลับดอนเมือง

วันนี้นกอแอร์ย้ายกลับถิ่นที่ดอนเมืองเป็นวันแรก เที่ยวบินสุดท้ายลงที่สุวรรณภูมิดอนท่าทุ่ม แล้วส่วนที่เหลือทั้งหมดก็ต้องโยกย้ายกันมาที่ดอนเมือง ผมได้รับโทรศัพท์จากสายการบินเมื่อสามสัปดาห์ก่อนว่าจะต้องมาขึ้นที่ดอนเมือง และเมื่อวานนี้ก็ได้ SMS เตือนอีกรอบหนึ่ง ออกจากบ้านหกโมงเศษ มาถึงดอนเมืองหกโมงครึ่ง ด้วยความมั่งงๆ ก็คิดว่าจะไปขึ้นสนามบินในประเทศเหมือนเมื่อครั้งโบราณ ต่อเมื่อถูกเตือนจึงนึกได้ว่าเขาย้ายมาใช้อาคารต่างประเทศแล้ว และก็ไม่ควรจะย้ายกลับไปทีเดิม

ที่บริเวณเช็คอิน มีผู้คนจำนวนมาก รวมทั้งนักข่าวทั้งหลายมาตั้งกล้องกันเต็มไปหมด คนที่มี aura นี้ น่าจะเป็นคุณพ่อดี สารสิน CEO ของนกอแอร์ กำลังเตรียมให้สัมภาษณ์

ชมพู่กับสงวนมาถึงแล้ว พร้อมอุปกรณ์ถ่ายทำ ๓ กล้อง น้ำหนักเกิน ๖๐ กก. ไปนิดหน่อย อาศัยเช็คตัวไป ๔ คนทั้งที่คนที่ ๔ คือที่ตัวยังมาไม่ถึง ระหว่างที่กำลังเช็คอิน ผมก็เดินสำรวจ มีกิจกรรมสนุกๆ กันเล็กน้อยฉลองการกลับมารังเก่า ดังที่เห็น

ผมไปยืนดูเขาเล่น Photo hunt ให้ความที่แตกต่างกันระหว่างสองภาพในเวลา ๑๐ วินาที ผมบอกว่าให้ผมหา ๕ นาที ก็ยังหาไม่เจอ ทีมก็เลยเชิญผมไปคว่ำลูกบอลล์ ต้องให้ได้ ๑๕ ลูก ผมได้มา ๑๓ ควรจะได้สมุดเล็กๆ เป็นของสมนาคุณ แต่สมุดหมดแล้วก็เลยได้หมวกมา ๑ ใบ เดินไล่โฆษณาให้นักอ้อมมาที่เข้คอินแล้วก็ไล่ให้ชมพู่และสงวน สงวนคว่ำมาได้ ๑๔ ลูก ขาดไปลูกเดียวเท่านั้น

ประมาณ ๖.๕๐ น. ชมพู่มาบอกว่า พี่ต๋อยไปที่สุวรรณภูมิ เพราะว่าทั้งนกทั้งเรา ไม่มีใครบอกพี่ต๋อยเลย เป็นโอกาสให้สมหมายแสดงฝีมือใช้เวลา ๓๐ - ๔๐ นาที ห้อจากสุวรรณภูมิมาถึงดอนเมือง เจ้าหน้าที่เข้คอินบอกว่า ไม่สามารถให้เครื่องบินรอได้ พร้อมทั้งถามว่าจะต้องไปพร้อมกันทั้งสี่คนหรือไม่ เราก็ยืนยันว่าต้องไปพร้อมกัน เขาทำท่าเหมือนกับจะบอกว่าจะต้องไปพร้อมกันก็ไม่ต้องไปทั้งหมดเลย เพราะเขากำลังจะเอากระเป๋าของเราออกจากเครื่องแล้ว โชคดีที่เราสามารถมาได้พร้อมกันทั้งสี่คน

เครื่องบินสองใบพัดมีรอยปะอย่างที่เราเห็น ระหว่างที่บินไปก็มีเสียงครี๊ดๆ ตรงลำตัวเครื่องเป็นระยะ ระหว่างทางนกน้อยคนนี้ก็เอาแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาจุฬามาให้กรอก เป็นแบบสอบถามที่กรอกง่ายมาก คือกรอก

๓ ไปหมดเลย พี่ต๋อยชวนคุยด้วยจึงได้ทราบว่าเป็นของนักบินที่กำลังเรียนปริญญาโทอยู่ และที่สำคัญเป็นนักบินผู้หญิงซะด้วย ตอนจะลงจากเครื่องพี่ต๋อยก็เลยขอเข้าไปดูหน้านักบินซะหน่อย แล้วก็มาเล่าว่านักบินคนนี้สวยกว่านางสาวไทยซะอีก พอพี่ต๋อยหันไปโบกมือลา เธอก็ชูมือตอบพร้อมส่งยิ้มงามๆ ผ่านกระจกมิดที่บมาให้ (พยายามจินตนาการเอาหน่อยแล้วกัน ผมปรับแสงให้เต็มที่แล้ว)

ด้วยเหตุที่ย้ายกันไกลหาล เข้านี้จึงไม่สามารถเตรียมของว่างให้บริการบนเครื่องได้ มีแต่แจกน้ำให้ แล้วก็มาแจกขนมกันที่ข้างล่าง

เก้าอี้ที่นั่งที่สนามบินนาน ไม่น่าจะหาพบได้ที่อื่น สายพานลำเลียงกระเป๋าไม่ต้องมี เพราะเราใช้สายพานที่มีชีวิตแทน

เสวนาบูรณาการ ณ บ้านสวน เมืองน่าน

อ้ายปู่กับคุณกาญจน์ มารอรับเราที่สนามบิน เพียง ๕ นาทีก็ถึงบ้านสวน เป็นบ้านที่ร่มรื่นมีต้นไม้ครึ้มมากกว่าบ้านอื่นในละแวกเดียวกัน หม่าสิดำกินอาหารอยู่ที่หน้าประตูบ้าน เนื่องจากไม่ได้เป็นสมาชิกจดทะเบียนอยู่ในบ้านนี้ ฟีนิด (แพทย์หญิงพนิดา วงศ์รักมิตร) เปิดประตูออกมาต้อนรับ พร้อมกับเจ้าบั้งปอนด์ตัวบุ่มบู่

เพียงค์ (นายแพทย์บุญยงค์ วงศ์รักมิตร) โนเหลื่อลีน้าเงิน สดใสพร้อมไม่แพ้ใครเดินออกมาต้อนรับพวกเราถึงหน้าบ้าน ทักทายกันแล้วก็พากันซื้อขนมดูสิ่งรอบตัว เพียงค์อธิบายถึงบ้านที่มีสามจั่ว แต่ไม่รวมจั่วที่บันไดอันนี้ เห็นว่ามีเรือยาวแขวนอยู่สองลำ ดูเข้ากันดีมากกับบ้าน ส่วนดอกไม้ที่หน้าบ้านนั้นเพียงค์บอกว่ามารู้ทีหลังว่าเป็นดอกทานตะวัน

ตอนที่มาอยู่นานได้สักพักหนึ่ง มีผู้ป่วย head injury จากอุบัติเหตุมอเตอร์ไซด์มาทุกวัน ก็เริ่มเอาหนังสือมาเปิดอ่านว่าจะเจาะกะโหลกอย่างไร เอากะโหลกมาดู ปิดไฟแล้วส่องไฟฉายดู รู้ว่าตรงไหนบางที่สุด ตรงไหนหนาที่สุด สมควรจะเจาะตรงไหน เรียนรู้เทคนิคที่จะทำผ่าตัดสมองจากตำราวันหนึ่งมีคนไข้มาเริ่ม pupil dilate ก็ชวนทีมบอกว่าเอาละนะจะเจาะกะโหลก พี่ซึกดีก็ตกตะลึงว่าจะเอาจริงหรือ ผ่าตัดได้เรียบร้อย วันรุ่งขึ้นคนไข้ลุกขึ้นนั่งได้ คราวนี้ก็เลยเจาะกะโหลกกันเป็นว่าเล่น

การเล่นในบรรยากาศที่ร่มรื่นเริ่มขึ้นเมื่อประมาณสิบโมงครึ่ง พี่ต๋อยเกริ่นนำ ผมถามคำถามแรกว่า มองภาพของระบบบริการสุขภาพที่ควรจะเป็นอย่างไร และพวกเราควรจะมีการปรับตัวอย่างไร คำตอบพรั่งพรูออกมาดังสายน้ำ คงต้องรอดูจากเทพและการถอดข้อความออกมาเผยแพร่

บางส่วนที่จำได้ อาทิ ความร่วมมือของพื้นที่ในการตอบสนองต่อนโยบายรัฐที่จะเสนอแนะโครงสร้างระบบบริการซึ่งมีน้อยแห่งที่ตอบสนอง แต่แล้วกลับไม่ได้ใช้ประโยชน์การทำงานที่เป็นหนึ่งเดียวทั้งจังหวัดโดยที่ รพ.จังหวัดให้ความเอื้อเฟื้อต่อสถานพยาบาลอื่นๆ โดยถือว่าไม่ต้องเสียอะไร แต่ได้กลับมามากมาย การเรียนรู้จากการทำงานร่วมกันที่จะปรับความเชื่อมาในทิศทางที่ควรจะเป็น ความสำเร็จของการทำงาน EPI ของจังหวัดแบบที่หลายคนไม่เชื่อ ด้วยการที่ สสจ.นายแพทย์สมทรง รักษ์เผ่า เห็นปัญหาเรื่อง cold chain จึงขอให้ รพ.น่านซื้อตู้เย็นเก็บวัคซีนขนาดใหญ่ไว้ และจัด ice box เพื่อจัดส่งวัคซีน ธรรมชาติจะเป็นประโยชน์ในการทำงานค่อยๆ ถูกเน้นย้ำออกมาเป็นลำดับ ฯลฯ

เมื่อตะวันเริ่มสูงขึ้น ยอดไม้ที่บังแดดให้ก็อาศัยไม่ได้แล้ว ตากล้อง VDO เลยต้องกลายเป็นพนักงานยกยกรันหลายอิริยาบถ เป็นที่ถูกใจของตากล้องถ่ายรูป กด Like ไม่ยั้ง พี่นิดกรุณาไปเอาผ้าขนหนูมาให้รองจะได้ค้ำกับลำตัวได้

สัก ๑๑ โมงเศษ เราก็นั่งที่ม้านั่งอีกด้านหนึ่งเพื่อหลบแดด เสด็จมาต่อจนเที่ยงเศษ ค่อยมาร่วมวงอาหารกลางวันกัน มีพี่เกี้ยก (นายแพทย์คณิต ตันติศิริวิทย์) และคุณหมอนิวัติชัย

สุจิตจันทร มาร่วมด้วย แล้วก็ไปบันทึกเทปกันต่อ การเปรียบเทียบระบบประเมินเหมือนการตัดสินใจนางงามน่าจะได้อยู่กันในช่วงนี้

ประมาณปลายสองโมงครึ่ง ก็ยุติการถ่ายทำ ก่อนที่จะเก็บข้าวของ พี่ต้อยและผมสังเกตเห็นวิธีการมุงหลังคาซุ้มไม้ไผ่ที่เราพูดคุยกัน ก็เลยได้เรียนรู้ว่าสิ่งนี้เรียกว่า แป้นเกล็ด และเรียนรู้ต่อไปว่าพี่ยงค์เป็นคนออกแบบบ้านหลังนี้เอง โดยเน้นให้มีสามจั่วเมื่อมองจากหน้าบ้าน ที่รูปแกะสลักเป็นไม้ (ปีเกิดของพี่นิต) และหนู (ปีเกิดของพี่ยงค์) ตรงกลางเป็นนกพิราบแสดงถึงความเป็นอิสระ ออกแบบคร่าวๆ แล้วสลักก็ก่อสร้างไปได้เอง ไม้ที่ใช้เป็นไม้ที่ซื้อต่อมาจากการออกงานที่จังหวัดครั้งหนึ่งในราคาหกหมื่นบาท

หลังคา “แป้นเกล็ด” ของแท้ซึ่งทำจากไม้ มองจากด้านใต้ขึ้นไปจะเห็นความประณีตที่แต่งผิวจนเรียบ พี่ต้อยนี่ถือว่าเป็นกระเบื้อง

การมุงแป้นเกล็ดไม้..ก็ตอกตะปูทะลุหัวแป้นเกล็ด จะเอากะ..หรือยึดติดกับแป..ก็สุดแล้วแต่..แป้นเกล็ดนะมุงยากมาก..เพราะชันมันเล็ก..แล้วต้องมุงสองชั้นด้วย..ไม่เงินโอกาสรั่วสูงมาก

แผ่นไม้มุงหลังคา หรือ แป้นเกล็ด ในบ้านเราส่วนใหญ่ทำมาจากไม้สักและไม้แดง ซึ่งเป็นไม้ที่มีคุณสมบัติในการทนต่อความร้อนชื้นและการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศได้ดี โดยเฉพาะไม้สักจะมีกลิ่นเฉพาะตัว ทำให้แมลงกินไม้ไม่มารบกวนให้รำคาญใจ แผ่นไม้มุงหลังคาจึงมีราคาสูงกว่าดับจากและหว้าคา แต่ก็มียอายุการใช้งานนานกว่า ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพของเนื้อไม้ด้วย อาทิ ถ้าเป็นไม้เกรด A คุณภาพดีไม่มีรอยแตกร้าว จะมีอายุเฉลี่ยประมาณ ๕๐ ปีขึ้นไป โดยมีหน้ากว้างซึ่งคละขนาดกันมาให้เลือกใช้ตั้งแต่ ๔-๖ นิ้ว ราคาเริ่มต้นที่แผ่นละ ๑๒ บาท หรือประมาณ ๖๕๐ บาทต่อตารางเมตร (ไม่รวมค่าติดตั้ง)

การติดตั้งแผ่นหลังคาไม้จะแตกต่างกันเล็กน้อยในเรื่องของวิธีการมุง สำหรับแผ่นหลังคาไม้ที่ทำด้วยไม้สักและไม้แดงจะใช้วิธีการมุงแบบชิดติดกัน โดยปูแผ่นไม้เล็กใหญ่สลับกันไป ซึ่งมีระยะทับซ้อนกันประมาณ ๒๐ เซนติเมตร (แผ่นบนกดทับแผ่นล่าง) แล้วจึงตีตะปูยึดหรือเกี่ยวกับไม้ระแนงเพื่อความแข็งแรงสวยงาม

ที่มา: นิตยสาร บ้านและสวน

เสร็จสิ้นพิธีการด้วยการมอบของที่ระลึกให้เพียงค์
หลังจากบันทึกเทปเสร็จ ก็มานั่งคุยกันต่อ กินผลไม้
ต่อ ผมมีโอกาสอาสาสมัครมาจดบันทึกด้วยแล้วคราวนี้ จะไม่ให้
หลุดประเด็นสำคัญ

ข้อความแรกทีจดไว้ก็คือ “เทียมบุญ หัวแดงโม มีเงิน
๑๓ บาท จัดชิงแชมป์โลก” เทียมบุญ อินทรบุตร ก็คือพี่ชาย
ของพี่บุญยงค์ซึ่งเดิมชื่อบุญเทียม ที่มาของเรื่องราวก็คือเพียงค์
ได้เล่าถึงพี่สาว (บุญจันทร์) ซึ่งเคยเป็นอธิการบดีอยู่ที่ราชภัฏ
ลำปาง ว่าได้ให้ข้อคิดเรื่องบริหารต่างๆ ที่น่าสนใจไว้มากมาย
โดยเฉพาะการที่จะให้แก่เพื่อนร่วมงาน ได้ขึ้นเงินเดือนให้รอง
อธิการจนเงินเดือนมากกว่าตัวเอง ทำให้อธิบดีร้อนตัวว่าทำ
อย่างนี้ได้อย่างไร ท่านก็บอกว่าท่านมีหน้าที่ให้แก่ผู้ใต้บังคับ
บัญชา แล้วท่านก็ลาออกจากอธิการมาเป็นอาจารย์ธรรมดา
และลาออกจากราชการก่อนเกษียณอายุ เป็นการแสดงให้เห็น
ว่าท่านไม่ได้ยึดติดกับตำแหน่งหรือความเป็นข้าราชการ

เพียงค์บอกว่าไม่มีลูกน้อง มีแต่ผู้ใต้บังคับบัญชาหรือ
เพื่อนร่วมงาน

สมัยนั้นกรมการแพทย์จะมี lecture tour แล้วก็มิฝรั่ง
มาด้วย ก็มีการนำเสนอ case นี้ว มีทั้งนิ้วโตและนิ้วในท่อนโต
เพียงค์ก็บอกว่าจะผ่านิ้วที่โตมาก่อน ฝรั่งไม่เห็นด้วย เพียงค์ก็
เถียงกับฝรั่ง ซึ่ง อ.นิพนธ์ก็มากระซิบบอกภายหลังว่าเห็นด้วย
กับเพียงค์ ตอนนั้นเพียงค์อยู่อีสาน มีคนญวนเยอะ เพียงค์ก็เลย
ไปเรียนภาษาฝรั่งเศส อธิบดีบอกว่าให้เลิกเรียนฝรั่งเศส มา
เรียนภาษาอังกฤษเถอะ จะหาทุนให้ไปเรียนเมืองนอก ไปสอบ
ได้ที่ ๑ ของกรมการแพทย์ แต่พอไปสอบกรมวิเทศสหการ
ได้ที่ ๒ แล้วบอกว่าไม่มีทุน มีการเรียนภาษาอังกฤษที่กรม
วิเทศ ตอนแรกมาอยู่กลุ่มที่ภาษาไม่ดี เขาให้เขียน essay ก็
เขียนไป อาจารย์มาตามหาว่าใครชื่อบุญยงค์ ให้เลื่อนไปเรียน
ชั้น ๑

ได้ทุนไปเรียนศัลยที่แคนาดา ๕ ปี ต้องไปเริ่มเป็น
intern ก่อน ระหว่างนั้นได้สร้างชื่อเสียงวีรกรรมไว้มากมาย
เช่น ไปที่ร้านหนังสือแล้วมีคนใช้ชัก เพียงค์ก็เอาผ้ายัดปาก
ไว้ ไม่มีใครกล้าเข้ามาช่วย ได้แต่ยื่นผ้าเช็ดหน้าให้ และบอก
ว่า “Thank you. We are ashamed that we can’t do.”
เนื่องจากว่ามีกฎหมายห้ามไว้

ได้เข้าช่วยผ่า thyroid ปรากฏว่าแขนงของ internal
jugular artery ขาด เพียงค์รู้ว่าถ้าปล่อยไป เลือดจะดูด
อากาศเข้าไปใน artery ทำให้เกิด embolism ก็เลยเอาคด
ทันที ขณะที่ resident ๒ ตกใจทำอะไรไม่ถูก

อีกรายหนึ่งเข้าช่วยผ่าตัด thyroid พอ staff ออก
resident ๓ ก็ใช้ elastic bandage พันรอบคอ ห้ามก็ไม่ฟัง พี่
ยงค์ก็ไม่ไปไหนเพราะว่ามี concern (จำเป็นต้องมี capacity
& concern) รออยู่แถวหน้า RR นั้น ลักพักคนไข้ก็หน้าเขียว
พยาบาลวิ่งมาตาม “Dr’Boon Dr.Boon” ก็เอากรรไกรตัด split
ออกแล้วควัก clot ออกหมด staff มาถึงก็บอกว่า “You did a
good job” แล้วหันไปถาม resident ๓ ว่า “Where WERE
you?” แล้วก็ยังไม่เช็ด “The history repeat itself”

ว่าด้วยเรื่องถนัดซ้าย พี่รงค์บอกว่า ตอนที่อยู่แคนาดาได้เข้าช่วยผ่าตัดหัวใจ หมอผ่าตัด ๗ คน ถนัดซ้าย ๖ คน แล้วก็คุยกันถึงเรื่อง การส่งเครื่องมือตัดว่า จะต้องคอยเตือน scurb ว่า “ซ้ายเน้อ” กาญจน์บอกว่า ได้เข้าไปช่วยส่งเครื่องมือให้ แล้วก็ไม่มีปัญหาเลยเพราะว่าเป็นคนถนัดซ้ายด้วยกัน ผมเองไม่เคยนึกก่อนว่า การส่งเครื่องมือผ่าตัดให้คนที่ถนัดซ้ายนั้น จะมีความแตกต่างกับการส่งให้คนถนัดขวา

อยู่ได้ ๗ เดือนก็บอกกับพินิตว่าเหงามาก ให้ไปบอกอธิบดีขอลกลับเมืองไทย พินิตเอาจดหมายไปให้อธิบดีพร้อมทั้งบอกว่าอ่านยากหน่อยนะคะ อธิบดีก็ตอบกลับด้วยความเอ็นดูว่า “ก็เขียนด้วยมือซ้ายนี่นา” แล้วก็จัดการให้กลับเมืองไทยในเวลาต่อมา

พี่รงค์เล่าถึงการเรียนรู้ทักษะศัลยกรรม โดยใช้ศพเป็นครู ช่วงนั้นมีพี่อุทัย พี่ดาวฤกษ์ พี่ศพร มาอยู่ด้วยกัน ได้เรียนรู้จากกายวิภาคของผู้เสียชีวิตมากมาย ทำให้สามารถผ่าตัดผู้ป่วยบาดเจ็บที่วิกฤตได้ โดยต้องวางแผนล่วงหน้าว่าจะเข้าทางไหน เตรียมซื้อเครื่องมือที่อาจต้องใช้ไว้ให้พร้อม มีผู้ป่วยถูกแทงเข้าที่บริเวณช่องอก หน้าเขียว neck vein engorge ก็เปิด chest ผ่าน sternum เข้าไป พบว่าเป็น tear auricle สามารถเย็บได้ โดยระหว่างนั้นเรียนรู้ว่าจะต้องระวัง vagal nerve กับ phrenic nerve หลังผ่าตัดสามวันผู้ป่วยลุกขึ้นนั่งกินก๋วยเตี๋ยวได้

อีกรายหนึ่งเป็น ruptured pancreas ซึ่งไม่ค่อยพบบ่อยนัก ต้องทำ pancreaticosplenectomy แล้วต้องหา duct ใน pancreas ส่วนที่เหลือเพื่อผูกปิดทางเดินของน้ำย่อย มิให้เกิด peritonitis

เรื่องของตะแกรงล้างแผล เป็นสิ่งที่พี่รงค์อ่านพบใน Achieve of Surgery ตั้งแต่อยู่อิสาน แต่ไม่มีโอกาสได้ทำ พอมาอยู่น่านก็ให้เอาโต๊ะเมโยมา เอาถาดออก เอาตะแกรงใส่เอาล้างร่องข้างล่าง แล้วก็ให้บริษัทเป็นตัวอย่างไปทำมาขาย

วันต่อมาผมเพิ่งมาเห็น missed call จากพี่บุญยงค์ ตั้งแต่สองทุ่มครึ่ง เมื่อโทรกลับไปพี่บุญยงค์ก็หัวเราะแล้วบอกว่าจำชื่อของหมอที่ขอนแก่นที่เล่าให้ฟังได้แล้วว่าชื่อนายแพทย์บุญลุม ซึ่งตอนนี้เสียชีวิตไปแล้ว จึงนึกได้ว่าพี่รงค์ได้เล่าถึงวีรกรรมสองสามครั้ง ครั้งหนึ่งมีงานเลี้ยงแล้วกินเหล้ากัน หมอคนหนึ่งก็เที่ยวบังคับให้คนโน้นคนนี้กินเหล้า พี่รงค์ก็เลยลากตัวมา เอาเหล้าที่เหลือทั้งหมดแบ่งเป็นสองแก้วแล้วให้มากินด้วยกัน บอกว่ากินเหล้าแล้วต้องสนุก อย่าไปทำเป็นคนอื่นไม่สนุก ครั้งที่สองมีงานเลี้ยง มีหมอกจากขอนแก่นมาก่อเหตุอะไรไม่ทราบ พี่รงค์ไปหยิบเอาปืนมายิงขึ้นฟ้า ทำให้งานต้องยุติลง รุ่งเช้าก็ไปขอโทษหมอนั่นที่ขอนแก่น ซึ่งก็คือ นายแพทย์บุญลุม และต่อมาก็เป็นเพื่อนสนิทกันทีเดียว ครั้งที่สามนั่งรถไฟขึ้นหนึ่งไปประชุมแพทย์สัญจรที่ภาคใต้ ผู้ใหญ่คนเดียวกลาง ผู้ใหญ่นอนชั้นบน ชั้นบนก็เอาเหล้าใส่ฝายื่นให้แกกัน ลักพักก็มีมือยื่นมาจากชั้นล่างว่าขอด้วย

ทัศนนางงามแบบแยกส่วน

ผมนำความเห็นของพี่ยงคี่ขึ้น post บน FB และได้รับการตอบสนองดังนี้

การประเมินผลการปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่โดยใช้เกณฑ์ที่แยกย่อยละเอียดยิบ เหมือนการตัดสินประกวดนางงาม โดยดูอวัยวะไม่อาจเห็นความงามที่เป็นองค์รวม

Tiem Ungsachon, Tanya Phonanan, Ms. Watanya Sookspsee and 119 others like this

สมพร หุ่นเลิศ แล้วคิดกันออกมาประเมินจนไม่เป็นมนุษย์ธรรมดาแล้วค่ะ ไม่เห็นความเป็นธรรมชาติของคนเลยค่ะ

วิรัชรา ลิงลักษณ์ เห็นด้วยอย่างยิ่งค่ะอาจารย์

สมพร หุ่นเลิศ ช่วยข้าราชการในยุคระบบแห่งด้วยค่ะ ทำงานท่ามกลางความตึงเครียดมากมาย ถ้านำระบบประเมินมาใช้จริง แต่ถ้านำมาแค่ใส่ๆ ตัวเลขให้คนของเรา หรือของเขาให้ได้ 4 % ก็ไม่เครียดเท่าไรค่ะ

PaDaeng Beyond แต่ทุกส่วน ก็สามารถรวมกันได้ ค่ะ อาจารย์ หากอวัยวะส่วนไหน ไม่งามเราก็เสริมแต่งให้เข้ากันได้

Supaluck Chotsuwan จริงๆ ค่ะ อาจารย์ แนวคิดดีมากค่ะ ค่ะ แต่ปฏิบัติเป็นรูปธรรมมันยังชัดๆ (ใจ) หลายๆ คนถ้าหากเอาจริง

Wallee Satayasai เห็นด้วยมากค่ะ

สมพร หุ่นเลิศ ขอแบ่งปันประสบการณ์ที่ทำหน้าที่ตรงนี้มาตั้งแต่การประกาศใช้ครั้งแรกจนปัจจุบันที่ใช้แบบจริงๆ จังๆ ก็มีพัฒนาการของความเข้าใจของบุคลากรเพิ่มขึ้น แต่ทุกคนก็มีความเป็นหุ่นยนต์เพิ่มขึ้นเพราะความเป็นมนุษย์ไม่มีตัวชี้วัด มีแต่ใจที่วัดได้ แต่ก็ต้องเก็บไว้ในใจค่ะ

Thanima Sungsuwan รวมในบางเรื่อง หรือแยกส่วนในบางเรื่อง เพื่อให้เข้าใจได้ง่ายขึ้นในสิ่งที่เราสนใจ หรือเพื่อการตัดสินใจ... แต่ท้ายที่สุด คือความเป็นไปได้หรือความเป็นจริงในเรื่องรานั้นๆ... เป็นมุมมองในความต่างอย่างลงตัวค่ะ อาจารย์ :D

Sakon Singha นึกถึงยุคหนึ่ง ที่วัยรุ่นเกือบทุกคนพร้อมใจกันใช้ "ทรงผมปริศนา" กันมาตรฐานเดียวกันทั้งบ้านเมืองเลย ที ที. บางทีมันไม่ไปด้วยกันกับความหลากหลายของอวัยวะต่างๆ นะครับ

Pacharin Dumrongittigule เห็นด้วยค่ะ... การประเมินองค์รวม กำลังค้นหาวิธีการประเมิน ที่น่าเชื่อถือ คือวัดได้จริง การประเมินแยกส่วนมักวัดได้ อาจเป็นเพียงการได้ข้อมูลดิบ แต่สุดท้ายก็ต้องเอามาประมวลผลภาพรวม

ใช้ไหมคะ นั่นก็เป็นความเห็นของผู้ประเมิน

Suk Sara การประเมินผลอยู่ที่แนวคิดของคนประเมินค่ะ ขาดความเข้าใจไม่รู้จักจริงและใช้ความคิดเห็นส่วนตัวก็ลำบากนะค่ะ ทำอย่างไรดีค่ะ กับวิธีคิดของคนที่ซับซ้อน

Natee Thai อย่างนี้ ... ต้องไปแลกเปลี่ยนความเห็นกับ กพร. ค่ะ

Jariya Pongpetch เป็นความคิดที่เรียบง่ายและงดงามดีจังค่ะ
Jung Jutha เห็นด้วยค่ะ อีกหน่อยเราจะกลายเป็นหุ่นยนต์ที่ถูกประเมินด้วยเครื่องมือแปลกๆ และไม่สร้างสรรค์

Phattharamanat Maneejiraprakarn ขอแชร์ด้วยค่ะ การประเมินมีวัตถุประสงค์รองเพื่อให้เกิดการพัฒนาด้วยเนื่องจากทั้งคนและองค์กรมีความหลากหลายทั้งประสบการณ์และระดับคุณภาพ การประเมิน process เช่น ISO หรือการประเมินด้วยตัวชี้วัดย่อยๆ จะช่วยให้ผู้ด้อยประสบการณ์เห็นแนวทางการพัฒนา (ปกติรายการตรวจสอบมักมาจากปฏิบัติที่ดี หรือผลลัพธ์ที่คาดหวัง ในขณะที่การประเมินผลลัพธ์ เช่น HA หรือที่ว่าแบบองค์รวมนั้น น่าจะเหมาะกับคนและหน่วยงานที่มีชั่วโมงบินสูงอะค่ะ อย่างลิ้มว่าแบบหลังนี้มีโอกาสเกิดความคลาดเคลื่อนจากการตีความเกณฑ์และความหลากหลายของประสบการณ์และความคาดหวังต่อระดับคุณภาพของผู้ประเมินค่ะ

Chewon Darasrisak เห็นด้วยค่ะ อาจารย์

สมพร หุ่นเลิศ และแล้ว เราก็กำลังดำเนินชีวิตในสังคมปรนัย ที่จะต้องกลายเป็น "ดอกไม้ที่ตายแล้ว" หรือเปล่า อธิ

Nanthaporn Wongwan ภาพนี้ดูแล้วอาจารย์มีความสุขมากนะคะ

Anuwat Supachutikul ครับ อาจารย์ให้ข้อคิดแก่พวกเรา ตั้งแต่เข้าถึงป้าย โดยไม่เห็น้อยเลยครับ

- Merino Thailand** การประเมินแบบนี้ก็มีทั้งข้อดีและไม่ดีแต่ที่แน่ๆ คือเกิดความแตกแยกและเห็นแก่ตัวมากขึ้น ความสุขในการทำงานลดลง หลายคนเครียดมาก บางคนก็ อคติคั่นหาวิธีเพื่อที่จะทำได้แต่อาจลืมไปว่าการดูแลผู้ป่วยเราต้องดูแลกันเป็นทีมและต่อเนื่องคงมีไช้ผลงานของคนใดคนหนึ่ง..ส่วนด้านดีก็ก่อเป็นการทำให้องค์กรตื่นตัวรวมทั้งบุคลากรมีการพัฒนา..แต่ขอให้เป็นบรรยากาศการทำงานอย่างมีความสุข ที่เหมาะกับบริบทของเราค่ะ
- Wattanachai Susaengrat** เห็นด้วยครับ ทุกอย่างให้ดูเป็นองค์รวม งานดีสังคมดี แต่ปัจจุบันนี้งานดีเพียงเพื่อให้ทันได้ทันนะ
- Pranee Romprom** การพัฒนาเป็นเรื่องดี แต่อยากให้เห็นถึงความสุขของคนทำงานบ้าง ตอนนี้ภาระงานหนักมากขึ้นจริงๆ
- Nanthaporn Wongwan** ทุกวันนี้มีแต่คนคิด พุด แต่ไม่ค่อยมีคนทำค่ะ
- Merino Thailand** อย่าทำสิ่งดีๆ เราทำต่อไปไม่ต้องสนใจว่าทำไมเขาไม่ทำ ที่สำคัญเราต้องทำเสมอต้นเสมอปลาย และต่อเนื่องใจของเราก็จะสุขเองค่ะ เป็นกำลังใจให้ค่ะ

ไปจังหวัดน่าน (บันทึกของแม่ต้อย)

วันหนึ่งแม่ต้อยเข้าไปคุยกับอาจารย์อนุวัฒน์ที่ห้อง "หัวหน้า เราไปสัมภาษณ์อาจารย์บุญยงค์ กันสักวันไหม?"

"เอาสิ พี่ไปนัดเลย ไปไป" อาจารย์อนุวัฒน์ตอบแบบไม่ต้องคิด เพราะคงตรงกับใจของอาจารย์ อยู่แล้ว

เมื่อกำหนดการไปสัมภาษณ์ท่านอาจารย์บุญยงค์ วงศ์รักมิตรที่จังหวัดน่านได้รับคำยืนยัน การเดินทางและประเด็นการสัมภาษณ์พร้อมแล้ว แม่ต้อย อาจารย์อนุวัฒน์ ชมพู่ และสงวน ก็มีกำหนดการไปจังหวัดน่านในวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๕ น้องพรรณเอาใบจองตั๋วเครื่องบินมาให้พร้อมกับบอกว่า "อันนี้เป็นใบจองเดิมนะคะ แต่ใช้หมายเลขยืนยันเลขเดิมคะ" แม่ต้อยรับมา เหลือบมองแวบหนึ่ง เป็นใบจองเป็นชื่ออาจารย์อนุวัฒน์ แต่มีชื่อแม่ต้อยพ่วงมาอีกคน กำหนดการเดินทางจากสนามบินสุวรรณภูมิเวลาเจ็ดโมงสามสิบนาที

เย็นก่อนวันเดินทาง แม่ต้อยจึงเดินทางไปหาอาจารย์อนุวัฒน์ที่ห้องเพื่อทักทายและนัดการเดินทาง ปรากฏว่า

อาจารย์อนุวัฒน์กำลังใจจดใจจ่อกับการสนทนากลุ่มหรือ Tele-conference อะไรสักอย่าง บัญชีไปให้แม่ต้อยไปถามชมพู่ ตอนนั้นนึกในใจว่าพรงี้ก็เจอกันที่สนามบินละกลับบ้านไปนอนพักก่อนดีกว่า หมู่นี้ใช้ร่างกายมากเกินไปจนความจำเป็นเสียแล้ว

ตีห้าตรง แม่ต้อยลุกจากที่นอนด้วยเสียงนาฬิกาปลุกที่ส่งเสียงร้องลั่นอย่างไม่เกรงอกเกรงใจ จนต้องรีบลุกมาปิดเสียงก่อน

สหมมายมารับตรงเวลาตีห้าครึ่ง แม่ต้อยจับกาแฟแบบลวกๆ แล้วนั่งรถออกจากบ้านตรงไปสนามบินสุวรรณภูมิจากบ้านแม่ต้อยไปสนามบินใช้เวลาหนึ่งชั่วโมงหากรถไฟไม่ได้ในยามเช้าตรู่เช่นนี้ มาถึงสนามบินรู้สึกแปลกใจนิดๆ ที่ไม่ได้รับโทรศัพท์จากใครสักคน ปกติหน่อยๆ จะคอยถามว่ามาแล้วหรือยัง ถึงไหน อะไรประมาณนี้ แต่วันนี้เงียบเชียบ แม่ต้อยนึกในใจว่าทุกคนกำลังเดินทาง เราคงมาถึงก่อนคนอื่นแน่ๆ อยากรั้นเลย ลงไปหาอะไรรองท้องก่อนดีกว่า เขาบอกว่าอาหารมื้อแรกนี้สำคัญ นี่เราไปทำงานสำคัญนี่มา แต่อีกใจหนึ่งก็บอกตนเองว่าเราไปเช็คอินก่อนดีกว่า

ว่าดังนั้นแม่ต้อยก็ฝ่าฝูงชนที่ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวเที่ยวไปที่ช่อง D อันเป็นเคาน์เตอร์สายการบินต้นทุนต่ำทั้งหลายแหล่ เดินไปเดินมาทั้งสองฝั่งมองไม่เห็นสายการบินนกแอร์สีเหลือง เห็นแต่สายการบินสีแดงเต็มไปหมด แอ่ๆ จึงเดินออกมาที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์ ซึ่งมีสาวๆ นั่งอยู่สองคนทันใดนั้นก็มีคนตัดหน้าเข้าไปสอบถามก่อน

"มีร้านสระผมบ้างไหม?"

"ราคาเท่าไรคะ แพงไหม?"

แม่ต้อยนับในใจจนถึงร้อยห้าสิบจึงถึงคิว ก็ได้รับคำตอบว่า เคาเตอร์ นกแอร์อยู่ฝั่งนี้คะ เธอผายมือไปอีกทาง

คราวนี้แม่ต้อยเริ่มใจชื้น เออ เราไม่ค่อยได้ขึ้นสายการบินต้นทุนต่ำ ก็แบบนี้แหละ ทำไปได้ ฮ่าๆ คราวนี้แม่ต้อยเดินทุกเคาเตอร์ ก็ยังไม่เห็น อยากรจะถามพนักงานสักคนก็ไม่มีใคร เห็นแต่คนกวาดขยะที่กำลังเทขยะแฉะๆ นั้น แต่เกรงว่าจะไม่ได้เรื่อง จึงตัดสินใจเข้าไปถามพนักงานสายการบินสีแดง

"เคาเตอร์ นกแอร์ อยู่ไหนคะ?"

เธอผู้นั้นมองแม่ต้อยด้วยสายตาที่เห็นใจ แลเมด้วยสงสาร อาจจะเพิ่มอีกนิดด้วยเวทนา แม่ต้อยยิ้มฝืดได้อย่างนี้จริงๆ สายตาคณนี้ล้ำลึกมาก

"เออ.. นกแอร์ ย้ายไปดอนเมือง แล้วคะ"

ตั้งสายฟ้าฟาด แม่ต้อยใจหายวาบ เข้าอ่อน ใจเต้นระรัว ทำไงดี ยกมือดูเวลา อีกห้านาทีเจ็ดโมง

"สหมมาย นกแอร์เขาย้ายไปดอนเมือง" แม่ต้อยยกโทรศัพท์บอกสหมมาย เพราะไม่รู้ว่าจะทำอย่างไร

“เดี๋ยวผมจะกลับไปรับ” สหมหมายบอก แม่ตั๋ยมารู้ทีหลังว่าเขาไปถึงแถวศรีนครินทร์แล้ว

หลังจากโทรหาสหมหมาย แม่ตั๋ยมก็โทรบอกซมพู่บัดเดียวนี้ แม่ตั๋ยมอยู่ที่สุวรรณภูมิ ทาใช้ที่ดอนเมืองไม่

“ซมจะเข้คอินให้คะ” ซมพู่พยายามเต็มทีเหมือนกัน

แม่ตั๋ยมเดินลงจากขาเข้า มาที่ขาออกเพื่อรอสหมหมาย ตอนนั้นคิดว่าคนจะออกจากสนามบินต้องมารอที่ขาออก เพราะอยากไม่ให้เสียเวลา สหมหมายใช้เวลาประมาณเจ็ดแปดนาทีก่อนถึงสนามบิน แต่แม่ตั๋ยมมองไม่เห็นสหมหมายสักที

“สหมหมาย พี่รอที่ประตูสองนะ”

“ตอนนี้ผมก็อยู่ที่ประตูสอง ผมมองไม่เห็นครับ พี่อยู่ที่ไหน”

ปรากฏว่า สหมหมายรอประตูสองที่ขาเข้า แม่ตั๋ยมรอที่ประตูสองขาออก โลกนี้ช่างโหดร้ายเกินไปไหม สำหรับคนที่ตั้งใจทำงานเยี่ยงนี้ อออิ

แม่ตั๋ยมอดใจแล้วตอนนี้ ดูเวลา นี่มันเจ็ดโมงสิบสองนาทีกี่ แม่ตั๋ยมนับเวลานาทีต่อนาทีเลยทีเดียว สหมหมายขับรถพรวดมาจอดรับ พร้อมบอกสั้นๆ ได้ใจความว่า

“ขับเร็วหน่อยนะพี่”

เอาเลย เจ้าประคุณ ตอนนี้ไม่ว่ากันละ

รถวิ่งปาดซ้ายขวา ไปเรื่อย สหมหมายดูมิสติ และนั่งเงียบ รถขับเร็วแต่ไม่น่าเกลียด รถติดที่ทางด่วนเพชรบุรี เป็นแถวยาวเหยียด เพราะเริ่มสาย

“พันทางด่วนนี่พอเข้าโทลเวย์จะโล่ง” สหมหมายบอกเวลาเจ็ดโมงสิบห้านาที สหมหมายสามารถฝ่าฟันรถที่ติดเข้าทางด่วนโทลเวย์ได้สำเร็จ

อาจารย์อนุวัฒน์ โทรเข้ามา “อยู่ทางด่วนโทลเวย์หรือครับ คงไม่ทันแล้วละพี่” เสียงอ่อยๆ อ่อนอกอ่อนใจ

แม่ตั๋ยมนั่งหลับตา รถวิ่งด้วยความเร็วเท่าไรไม่กล้ามอง..

“อีกสองนาทีถึงครับ” สหมหมายบอกเมื่อซมพู่โทรถามว่าถึงไหนแล้ว

รถวิ่งเข้าสนามบินสุวรรณภูมิ ในขณะที่เข้าในช่องแคบวงแหวน มีรถเก๋งข้างหน้าคันหนึ่งขับช้าๆ เนื่องจากทางโค้ง

แม่ตั๋ยมพูดออกมาดังๆ “เร็วหน่อยได้ไหม.. ๆๆๆๆ”

รถจอดกึ่งที่ประตูหมายเลขหก ซมพู่ยืนรอรับ แม่ตั๋ยมสังเกตเห็นเห็นชื่อโคลไฮล้อย ยจนเปียกโชกแถวลำคอเห็นได้ชัด และตั้งแต่วินาทีนั้นเป็นต้นไปแม่ตั๋ยมแทบจะจำไม่ได้ว่าโรมันเกิดขึ้นทุกสิ่งทุกอย่างมันเหมือนกับวิ่งแข่งเวลา ซมพู่วิ่งนำหน้าแม่ตั๋ยม ลากบ้างจูงบ้างไปที่ประตูออก

ที่รถ ผู้โดยสารทั้งหมดยืนรอแม่ตั๋ยมกับซมพู่ ทุกคนมองมาเป็นจุดเดียว (ไม่รู้ในใจเขาคิดอะไร) แต่แม่ตั๋ยมคอแห้ง ผาก ปากขม และขาอ่อนไปหมดทั้งเนื้อทั้งตัว เมื่อขึ้นนั่งบนเครื่องบิน แม่ตั๋ยมขอน้ำอาจารย์อนุวัฒน์หนึ่งถ้วย ของตัวเองอีกหนึ่งถ้วย ตีมอย่างกระหายทิว

พนักงานต้อนรับมาแจกขนม พร้อมกับขอให้ผู้โดยสารประเมินความพึงพอใจด้วย ช่าๆๆ มารู้ว่าแบบสอบถามนั้นเป็นของนักบินที่สอง เธอ (ย้าว่าเธอ) กำลังเรียนในระดับมหาบัณฑิต นี่แม่ตั๋ยม กำลังนั่งเครื่องบินที่ขับโดยผู้หญิงสาว ไปนานนะคะ สมกับกำลังเข้าสู่วันสตรีสากลจริงๆ

ก่อนลงเครื่องบิน แม่ตั๋ยมขอพนักงานต้อนรับว่าอยากเห็นหน้านักบินสักหน่อย แม่ตั๋ยมเลยได้พูดคุยและบอกเธอว่า “สุดยอดคะ เก่งมาก” ส่วยคะ เธอสวยมาก แต่แม่ตั๋ยมไม่มองไวพอที่จะกดภาพไว้ได้ และเสียดายแทนอาจารย์อนุวัฒน์และสงวน ที่ลงไปเสียก่อน อออิ

ที่นั่น ความร้อนรนเมื่อชั่วโมงก่อนถูกแทนที่ด้วยความสงบ ความไม่เร่งรีบ ราวกับอยู่คนละโลกที่บ้านสวนอันร่มรื่นด้วยต้นไม้และบ้านไม้แบบล้านนา บรรยากาศนี้ทำให้จิตใจสงบเย็นอย่างประหลาด อาจารย์บุญยงค์เดินออกมาจับพวกเราด้วยตนเอง พร้อมไม้เท้าคู่ใจ ใบหน้าเบิกบานแจ่มใส มีเมตตา

“อายุแปดสิบเท่าไรแล้ว?” อาจารย์ทักทายแม่ด้วยแบบเข้าหาเย้ย สำหรับอาจารย์บุญยงค์ แม่ตัวยุ๊จ๊กและทำงานกับท่านมานานมากกว่าสามสิบปี เลยทีเดียว ท่านจึงรู้จักแม่ตัวยุ๊จ๊ก และไม่ลืม และการที่คนไข้ “ไว้วางใจ” เรานั้นมีความหมายที่ลึกซึ้งว่า คนไข้เขาไว้ใจ ว่าเราเป็นผู้มีความรู้ที่จะดูแลเขา คนไข้ “วางใจ” เพราะเขาศรัทธาในตัวเรา คำว่าไว้วางใจจากคนไข้ นี่จึงเป็นคำที่ดังงาม และมีความหมายมาก ข้าวมร้อนๆ น้ำเต้าหู้ และปาห้องไก่ ที่เตรียมไว้ทำให้อาการพลังหมดของแม่ตัวยุ๊จ๊กฟื้นคืนชีพอย่างรวดเร็ว

อาจารย์บุญยงค์ อาจารย์อนุวัฒน์ แม่ตัวยุ๊ นั่งคุยกันถึงเรื่องราวต่างๆ ในหนหลังอย่างมีความสุข ระหว่างที่ชมพู่และสงวนไปหาโลเคชั่นในการถ่ายทำ

เราถ่ายทำการสนทนา กับท่านอาจารย์ ตั้งแต่สิบโมงจนถึงบ่ายสองโมงกว่าๆ มีเวลาพักเพียงเล็กน้อย ท่านอาจารย์มีเรื่องราว มีแนวความคิดมากมาย แม่ตัวยุ๊ไม่มีโอกาสได้จับบันทึกเพราะว่าอยู่ในการถ่ายทำด้วย แต่จำได้สักบางส่วนบางตอน ที่จะนำมาเล่า

สิ่งหนึ่งที่ประทับใจคือท่านอาจารย์ ไม่เคยอยากจะทำหน้าที่หากไม่มีเป้าหมายในชีวิต เช่นท่านเคยถูกกระทรวงขอให้ย้ายไปดำรงในตำแหน่งที่ใหญ่โตขึ้น ไม่ว่าจะแห่งใดตำแหน่งใดก็ตาม หากท่านยังยืนยัน จะเลือกทำงาน หรือขอทำงานที่เดิม

“ที่อื่น บริบทไม่เหมาะกับผม ผมอยากทำงานในที่ที่ได้ดูแลประชาชน” ท่านเล่าว่า ในการทำงานนั้นคนส่วนใหญ่เน้นที่ “มูลค่า” แต่ไม่เน้นที่ “คุณค่า” เพราะหากเน้นที่มูลค่า สิ่งที่ต้องการคือ เงิน ยศ และร่างกาย ความอยู่ที่

แต่หากเน้นที่คุณค่าเราจะได้รับความปิติเกิดขึ้น ความปิตินี้คือคุณค่าที่เกิดจากด้านใน และขยายไปถึงข้างนอก เมื่อเราผ่าตัดได้ดังสำเร็จ เราเกิดปิติในความสำเร็จของเราเป็นอันดับแรก เราจะมีปิติที่สอง จากการที่คนไข้คนนั้นเขาหายจากการเจ็บป่วย เขามีสุขภาพที่ดี ปิติที่สาม เกิดจากการที่เราทราบว่า คนไข้คนนั้นเขายังมีครอบครัว มีลูกมีเมีย เขาดีใจเรามีปิติ ปิติอีกขั้นคือ เราได้ทำให้ชุมชนแห่งนี้มีความสุขมีสุขภาพะ นี่เป็นคุณค่าที่มากกว่ามูลค่า ว่ารักษาโรคอะไร จะได้เงินเท่าไร?

การทำงานนั้นอาจารย์บุญยงค์มีหลักปฏิบัติที่สอนลูกศิษย์ ลูกหาด้วยคำสอนที่เรียบง่าย แต่มีความยิ่งใหญ่ ดังเช่นกฎเสนาบดี ๓ ข้อ

๑. ข้อที่หนึ่งขอให้ทำงานอย่างสุดความสามารถ หมายความว่า quality care
๒. ข้อที่สอง ให้ทำงานด้วยความระมัดระวัง ไม่มีความเสี่ยง หมายความว่า risk management
๓. ข้อที่สาม ให้ทำงานด้วยใจกรุณา มีเมตตา หรือใช้หลัก เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา หมายความว่า Humanized care

ในสมัยก่อนท่านเป็นผู้อำนวยการโรงพยาบาลน่าน ยังไม่มีระบบประกันสุขภาพ คนไข้ที่ยากจนส่วนใหญ่ต้องมาขอรับการรักษารักษาฟรี ที่เรียกว่าอนาถา หรือ อน. โดยจะต้องมีใบรับรองจากกำนัน ผู้ใหญ่บ้านมายืนยันด้วย ประชาชน ต้องมีระบบหลายขั้นตอน ต้องไปกราบกรานผู้ใหญ่บ้าน กำนันเสียก่อนจึงจะได้มาที่ รพ.

ท่านอาจารย์ได้มอบอำนาจให้เจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาลทุกคนดูแลช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกให้กับคนไข้เหล่านี้ ปล่อยให้คนไข้ที่เข้ามาต้องลำบากจากระบบ มีเจ้าหน้าที่บางคน “ไล่” คนไข้ให้กลับไปเอาใบรับรองเหล่านี้มาเพื่อประกอบตามระเบียบ เมื่อท่านทราบ ท่านได้บอกว่า “ฉันให้อำนาจพวกเธอในการ “ให้” ความสะดวกแก่คนไข้ ส่วนการ “ไล่” เป็นอำนาจของผู้อำนวยการเท่านั้น

อาจารย์บุญยงค์ได้รับการขนานนามว่า “พ่อพระของคนจน” และอยู่ในใจของคนน่านและคนทั้งประเทศมาจนทุกวันนี้ แม่ตั๋ยไม่สามารถบันทึกเรื่องราว หรือแนวคิดท่านได้ทั้งหมด แต่อยากเชิญชวนให้ทุกคนได้มีโอกาสรับฟังจากรายการที่ไปถ่ายทอดมาในวันนั้น

ตอนเย็น อาจารย์บุญยงค์ อาจารย์พินดา หมอคณิต และภรรยา ได้มาร่วมรับประทานอาหารเย็น ที่น่าประทับใจ และปลาบปลื้มใจคือท่านอาจารย์บุญยงค์ ได้เดินมาส่งพวกเรากลับ กทม. ถึงสนามบินที่ประตูทางออกเลยทีเดียวนะ

ก่อนขึ้นเครื่องแม่ตั๋ยโทรศัพท์ อีกครั้ง “สมหมายมารับตั๋ยนะ ที่ดอนเมือง”

เป็นการเดินทางที่มีความหมายมากมาย แม่ตั๋ยนึกถึงสมหมายครั้งใด ก็อดที่จะนึกถึงคำว่า “ทำงานอย่างเต็มที่จนสุดความสามารถ” ไม่ได้

นึกถึงชมฟูคราโต ก็เห็นความพยายามในการแก้ปัญหาแม้ว่าจะมีโอกาสอันน้อยนิด ไม่ปล่อยให้โอกาสนั้นผ่าน

ไป และเธอก็ได้จริงๆ

นึกถึงอาจารย์อนุวัฒน์ ก็สัมผัสความรู้สึกของความเอื้อเฟื้อ ความกรุณา และความเข้าใจ และการให้อภัย และการเป็นผู้ให้อย่างแท้จริง

นึกถึงสงวนที่ได้ขึ้นเครื่องบินเป็นครั้งแรก (เขาว่างนั้น) ก็นึกถึงความมุ่งมั่นและตั้งใจทำงาน ความมีน้ำใจ

นึกถึงบ้านสวน นึกถึงอาจารย์บุญยงค์ ทำให้นึกถึงคำว่า “บูรณาการงานกับชีวิต”

นึกถึง อาจารย์ พญ.พินดา ภรรยาท่านอาจารย์บุญยงค์ ผู้ให้กำลังใจอาจารย์และคนรอบข้างด้วยเมตตริจิต ด้วยน้ำใจ ด้วยวิถีชีวิตที่งดงาม เรียบง่าย และเป็นสุข ทำให้นึกถึงคุณแท้ เพื่อนแท้ อย่างไม่มีถ้อยคำใดที่จะอธิบายได้

อาจารย์ทำให้เราสัมผัสได้อย่างเรียบง่ายเป็นธรรมชาติ อย่างที่พูด เรื่องเล่าไปจังหวัดน่านก็จบลงเพียงเท่านี้ละ สวัสดิ์ดีค่ะ

วัดพระธาตุแช่แห้ง

วัดพระธาตุแช่แห้ง ตั้งอยู่บนยอดดอยภูเพียงแช่แห้ง องค์พระธาตุแช่แห้งเป็นเจดีย์สูงใหญ่ เป็นปูชนียสถานที่สร้างขึ้นคู่กับเมืองน่านนับเป็นเวลา ๖๐๐ ปีเศษแล้ว ตามประวัติกล่าวว่าพระยาการเมืองเจ้าผู้ครองนครน่านได้พระบรมธาตุ ๗ องค์ พร้อมกับพระพิมพ์เงิน ๒๐ องค์ พระพิมพ์ทอง ที่จะประดิษฐานพระบรมธาตุ และเลือกได้สถานที่บนดอยภูเพียงแช่แห้ง แล้วก็ให้นายช่างหล่อผอบสำริด บรรจุพระบรมธาตุ พร้อมด้วยพระพิมพ์เงิน และพระพิมพ์ทองลงในผอบ ปอกด้วยปูนให้เหมือนก้อนหิน จากนั้นขุดดอยลึกลงไป ๒ เมตร บรรจุผอบพระบรมธาตุลงไปแล้วก่ออิฐเพื่อปิดปากหลุม พร้อมก่อเจดีย์ครอบไว้สูงกว่าพื้นดิน ๒ เมตร

ชื่อ "พระธาตุแช่แห้ง" มีเรื่องเล่าสืบต่อกันมาว่า ครั้งหนึ่งพระพุทธองค์เคยเสด็จมาประทับ ณ ริมฝั่งแม่น้ำน่านที่บ้านห้วยไค้ ซึ่งเป็นที่ตั้งจังหวัดน่านในปัจจุบันนี้ พ่อเมืองจึงให้อำมาตย์ไปหาผ้าอาบน้ำมาถวาย อำมาตย์ไปนานเกินควร พระพุทธองค์จึงทรงทำนายว่าต่อไปข้างหน้า บริเวณนี้จะเป็นเมืองใหญ่ที่อุดมสมบูรณ์ เรียกว่า "เมืองน่าน" เมื่อพระพุทธองค์ได้สร้างน้ำเรียบร้อยแล้ว เสด็จไปประทับ ณ ยอดดอยแห่งหนึ่ง และจะฉันผลสมอที่พ่อเมืองถวาย แต่ปรากฏว่าผลสมอนั้นทิ้งไว้นานเกินควร ทำให้แห้งเกินไป พระพุทธองค์จึงทรงนำไปแช่น้ำ จากนั้นทรงทำนายว่า จะมีผู้นำพระบรมสารีริกธาตุของพระองค์มาประดิษฐานไว้ ณ ดอยแห่งนี้ และจะได้ชื่อว่า "พระธาตุแช่แห้ง"

ที่หน้าวัดมีเจดีย์ชเวตาคองจำลองสีขาวตั้งเด่นเป็นสง่า ช่วงนี้กำลังมีงานพิธีสืบดวงพระชะตาหลวงพ่อดี (๒๗ ก.พ.)

เราเดินผ่านแผงลอยขายผลไม้และสิ่งของนานา เดินตามเสียงเพลงเข้าไปในวัด

ได้ไหว้พระธาตุ แล้วก็เวียนเทียนรอบองค์พระธาตุ ที่เห็นเป็นตะปุมตะป่านี่คือพระธาตุองค์เดิม พระเทศน์มหาชาติจบพ่อดี เลยพลอยได้รับพรเต็มสูตรไปด้วย

ด้วยหมอกควันจางๆ ที่กระจายอยู่ บวกกับการปรับค่าของกล้อง ทำให้สามารถถ่ายรูปออกมาได้ในลักษณะนี้

